

الله أكبر
الحمد لله
الذي هدانا لهذا
والذي كنا لنهتدي لولا
أن هدانا الله

دانشگاه سمنان

دانشگاه سمنان
Semnan University

موضوع :

نقش نهاد ها در افزایش سرمایه اجتماعی

درس اقتصاد ایران

استاد : جناب دکتر مستولی زاده

دانشجو: سلمان خسروی

سرمایه اجتماعی :

« شبکه ای از روابط و پیوندهای مبتنی بر اعتماد اجتماعی بین فردی و بین گروهی و تعاملات افراد با گروهها ، سازمانها و نهادهای اجتماعی است که قرین همبستگی و انسجام اجتماعی و برخورداری افراد و گروهها از حمایت اجتماعی و انرژی لازم برای تسهیل کنش ها در جهت تحقق اهداف فردی و جمعی می باشد.»

- درون گروهی
- اعتماد اجتماعی محدود و خاص

سرمایه
اجتماعی
قدیم

- بین گروهی
- اعتماد اجتماعی تعمیم یافته و عام

سرمایه
اجتماعی
جدید

مسائل و آسیب های اجتماعی

فرسایش
سرمایه
اجتماعی قدیم

عدم تشکیل
سرمایه
اجتماعی جدید

پرسش آغازین

وضعیت موجود سرمایه اجتماعی در
ایران چگونه است؟

وضعیت مطلوب آن چگونه باید یا
می تواند باشد؟

برای گذار از وضعیت موجود به
مطلوب چه میتوان کرد؟

اهداف

طراحی یک چارچوب مفهومی قابل انطباق
با شرایط ایران

تهیه و تنظیم یک مقیاس چند وجهی معتبر

توصیف وضعیت سرمایه اجتماعی در ایران

تحلیل وضعیت سرمایه اجتماعی در ایران

توصیف و تحلیل پیامدهای سرمایه اجتماعی
در ایران

مبانی نظری و تجربی سرمایه اجتماعی

- نظام اجتماعی اصلی ترین منبع و قلمرو روابط و تعاملات تجربی
- سرمایه اجتماعی مولد تعهدات متقابل برای وصل کردن کنش گران به همدیگر
- ایجاد اعتماد ، همبستگی ، انسجام و محیطی گرم برای سلامت جسمانی ، روانی و نشاط اجتماعی
- پیدایش و گسترش نهاد های مدنی جدید در جوامع مدرن
- شکل گیری اجتماع جامعه ای یا اجتماع اجتماعات و رشد سرمایه اجتماعی جدید بین گروهی

مفهوم سرمایه اجتماعی

تالکت پارسنز ← اجتماع حوزه ی تعاملات اجتماعی ، انسجام جمعی عام و وحدت ملی

آنتونی گیدنز ← سرمایه اجتماعی در قدیم محدود و درونی و در جدید وسیع و تعمیم یافته

پی یر بوردیو ← سرمایه اجتماعی شبکه ای بادوام از روابط نهادینه شده توأم با شناخت و تعهدات

جیمز کلن ← سرمایه اجتماعی تسهیل کننده ی کنش هاست

کلاوس افه ← سرمایه اجتماعی در بر گیرنده ی روابط انجمنی اطمینان به نهاد ها و اعتماد بین اشخاص

یافته های تجربی :

سرمایه اجتماعی به معنای تعاملات اجتماعی بین فردی و بین گروهی و بین افراد و گروه‌ها که قرین دوستی ، رفاقت ، همدلی است ، در ارتقای کمی و کیفی عملکرد مدرسه هم موثر می باشد .

سرمایه اجتماعی به مفهوم شبکه روابط اجتماعی در طول زمان شکل می‌گیرد و فرسایش و زوال آن در شهرهای بزرگ چنانچه جایگزینی پیدا نکند ، به بروز و افزایش آسیب‌های اجتماعی منجر می‌شود

سرمایه اجتماعی در سازمان ملل و جوامع در حال توسعه:

تغییر و توسعه
از جمله صنعت
گستری و
شهرنشینی

فرسایش
سرمایه
اجتماعی
قدیم

**اهمیت سرمایه
اجتماعی**

علی‌رغم اقبال روزافزون به مفهوم سرمایه اجتماعی در ایران هنوز ابزار مناسبی برای سنجش و چارچوب مفهومی جامعی برای تحلیل آن تنظیم و ارائه نگردیده و ضرورت و جایگاه و اهمیت آن در فرآیند توسعه متوازن و پایدار برای مردم و برخی از مسئولان آن طوری که باید روشن نشده است.

در جمع بندی نتایج حاصل از مرور منابع تجربی باید گفت که در آنها سرمایه اجتماعی با مولفه‌ها، شاخص‌ها و معرف‌های متفاوتی مورد سنجش قرار گرفته به طوری که مقایسه نتایج حاصل از آنها به دلیل نبود ابزار یا خط‌کش واحد مشکل است.

توصیف وضعیت سرمایه اجتماعی در ایران:

جدول ۲: خلاصه اطلاعات آمار توصیفی مربوط به وضعیت سرمایه اجتماعی در ایران

انحراف استاندارد	آماره‌ها				توزیع درصد			مؤلفه‌ها و شاخص‌های مقیاس پنج بعدی سنجش سرمایه اجتماعی در ایران	
	نما	میان	میانگین	بیشینه	کمینه	زیاد	متوسط		کم
۹/۳۲۶	کم-۱	۱۰۰	۱۰۰/۶۴۲	۱۶۰	۶۸	۲۶	۳۵	۳۹	کل سرمایه اجتماعی (برایند یا مجموع مؤلفه‌ها یا ابعاد)
									مؤلفه‌ها (ابعاد)
۴/۹۴۴	کم-۱	۹۹	۱۰۰/۰۰۱	۱۵۲	۹۴	۲۳	۲۹	۴۸	۱- روابط انجمنی
۱/۵۷۲	کم-۱	۱	۱/۵۸	۱۰	۰	۱۲	۳۳	۵۵	۱-۱- همکاری با نمادهای مدنی
۱/۲۸۱	کم-۱	۱	۰/۹۷	۱۰	۰	۱۲	۳۹	۴۹	۲-۱- عضویت در نهادهای مدنی
۱/۱۴۳	کم-۱	۱	۰/۹۵	۹	۰	۱۰	۴۴	۴۶	۳-۱- حضور در برنامه‌های نهادهای مدنی
۰/۷۱۹	کم-۱	۰	۰/۲۸	۹	۰	۳	۱۶	۸۱	۴-۱- کمک فکری به نهادهای مدنی
۰/۷۶۳	کم-۱	۰	۰/۲۰	۸	۰	۲	۲۸	۷۰	۵-۱- کمک مالی به نهادهای مدنی
۰/۵۸۷	کم-۱	۰	۰/۲۰	۸	۰	۱	۱۳	۸۶	۶-۱- قبول مسؤلیت اجرایی در نهادهای مدنی
۴/۲۳۷	کم-۱	۱۰۰	۱۰۰/۰۰۱	۱۱۵	۸۴	۳۶	۲۹	۳۹	۲- هنجارها و اعتماد اجتماعی - اعتماد به نهادها، گروه‌ها ...
۱۴/۹۴۲	زیاد-۳	۶۰	۵۹	۹۵	۳	۳۸	۲۹	۳۵	۱-۲- اعتماد به نهادها
۱۳/۶۸۳	زیاد-۳	۶۵	۶۵	۱۰۵	۶	۳۶	۳۲	۳۲	۲-۲- اعتماد به گروه‌های اجتماعی
۳/۵۴۱	متوسط-۳	۱۵	۱۵	۲۵	۱	۳۲	۳۵	۳۳	۳-۲- ارزیابی از وضعیت جامعه
۱/۰۲۶	کم-۱	۳	۲/۷۵	۵	۱	۲۲	۳۵	۴۳	۴-۲- اعتماد به مسؤلان
۵/۰۸۲	کم-۱	۲۱	۲۱	۳۵	۳	۳۴	۳۱	۳۵	۵-۲- اطمینان از رعایت حقوق و تکالیف یا اخلاق شهروندی در جامعه
۴/۹۲۱	متوسط-۲	۱۵	۱۵/۵	۹۳	۱	۳۴	۳۵	۳۱	۶-۲- اطمینان از رعایت ارزش‌های اخلاقی در جامعه
۳/۳۹۹	متوسط-۲	۱۰۰	۹۹/۹۹۶	۱۱۴	۸۷	۳۱	۳۵	۳۴	۳- پیوندها و اعتماد بین فردی
۶/۲۱۴	کم-۱	۲۷	۲۷	۴۵	۴	۳۳	۳۳	۳۴	۱-۳- احساس دوستی و تعلق و یکی بودن با دیگران
۶/۹۴۱	زیاد-۳	۳۰	۳۰	۶۶	۱	۳۴	۳۳	۳۳	۲-۳- اعتماد به دیگران - اشخاص
۶/۹۴۱	زیاد-۳	۳۰	۳۰	۴۵	۱	۴۱	۲۷	۳۲	۳-۳- همکاری و مشارکت داوطلبانه در رفع مشکل دیگران
۶/۸۹۹	کم-۱	۲۰	۲۰/۵	۳۰	۱	۳۲	۳۱	۳۷	۴-۳- شرکت در فعالیت‌های جمعی دیگران
۳/۶۸۰	زیاد-۳	۱۵	۱۵	۳۰	۲	۴۳	۳۱	۲۶	۵-۳- رفت و آمد با دیگران
۵/۴۰۹	کم-۱	۱۰۰	۱۰۰/۰۰۱	۱۰۵	۹۳	۲۷	۳۲	۴۱	۴- همبستگی و انسجام اجتماعی
۳/۶۸۱	زیاد-۳	۱۱	۱۱	۱۸	۱	۴۰	۲۵	۳۵	۱-۴- میزان پذیرش اجتماعی
۹/۷۸۰	کم-۱	۳۰	۳۰	۴۸	۱	۳۰	۲۴	۴۶	۲-۴- میزان انسجام بین قومی
۲/۲۵۱	زیاد-۳	۶	۵/۹	۱۰	۱	۵۷	۲۶	۱۷	۳-۴- میزان مدارای قومی و مذهبی
۰/۴۷۹	۱- دارد	۱۰۱	۱۰۰/۶	۱۰۱	۱۰۰	حمایت‌کننده ندارد ۳۶		۶۴	۵- حمایت اجتماعی
						حمایت‌کننده دارد ۶۴			۱-۵- احساس برخورداری از حمایت جمعی

جدول ۳: میانگین سرمایه اجتماعی در هر یک از مراکز استان‌های کشور و مقایسه مرتبه آن‌ها

از لحاظ سرمایه اجتماعی و سطح تولید

ردیف	شهر	میانگین کل	رتبه سرمایه اجتماعی*	رتبه سطح توسعه	انحراف استاندارد	کمینه	بیشینه	میان
۱	اراک	۱۰۱/۶۵۳۰	۱۳	۷	۱۱/۱۴۱۸۷	۷۱/۷۰	۱۴۹/۷۳	۱۰۰/۲۹۰۳
۲	اردبیل	۱۰۳/۵۲۱۸	۳	۹	۷/۵۱۴۳۷	۸۴/۷۳	۱۲۷/۶۰	۱۰۲/۹۸۷۵
۳	ارومیه	۱۰۲/۲۴۱۲	۹	۱۶	۸/۴۵۱۹۰	۷۸/۶۱	۱۳۰/۰۲	۱۰۱/۸۴۵۲
۴	اصفهان	۹۷/۸۴۰۹	۲۹	۲	۹/۲۶۰۸۲	۷۴/۷۰	۱۳۷/۷۲	۹۷/۰۰۱۴
۵	اهواز	۱۰۴/۱۴۸۷	۲	۷	۸/۸۹۸۵۷	۸۴/۲۱	۱۳۴/۵۰	۱۰۳/۵۱۳۷
۶	ایلام	۱۰۳/۰۲۶۲	۴	۲۴	۸/۵۹۱۲۵	۷۸/۲۵	۱۳۵/۳۳	۱۰۲/۰۴۶۹
۷	بجنورد	۱۰۱/۵۲۰۷	۱۴	۱۱	۱۰/۰۱۵۴۹	۷۲/۲۸	۱۴۸/۲۶	۱۰۰/۳۴۹۶
۸	بندرعباس	۱۰۱/۹۸۱۴	۱۰	۱۸	۷/۳۹۵۹۶	۸۲/۸۲	۱۲۸/۸۰	۱۰۱/۵۵۳۸
۹	بوشهر	۹۹/۴۵۲۵	۲۲	۱۷	۸/۵۱۵۴۹	۶۸/۱۹	۱۲۳/۷۹	۹۸/۵۲۴۲
۱۰	بیرجند	۱۰۲/۳۳۰۶	۸	۱۱	۸/۷۳۱۲۴	۸۰/۹۶	۱۳۳/۵۰	۱۰۱/۴۳۵۴
۱۱	تبریز	۹۸/۱۵۰۴	۲۸	۱۶	۸/۸۳۰۴۷	۷۴/۷۳	۱۳۰/۰۹	۹۸/۰۶۱۲
۱۲	تهران	۹۸/۵۹۰۵	۲۵	۱	۸/۷۹۰۹۹	۷۰/۶۲	۱۴۹/۵۱	۹۸/۳۱۱۴
۱۳	خرم آباد	۹۹/۲۱۶۸	۲۴	۱۸	۷/۴۱۰۹۹	۷۹/۲۴	۱۳۱/۰۹	۹۸/۸۳۲۲
۱۴	رشت	۹۹/۶۴۳۵	۲۰	۹	۸/۰۶۶۷۸	۷۹/۱۰	۱۳۶/۳۴	۹۹/۱۸۰۲
۱۵	زاهدان	۱۰۵/۳۸۳۷	۱	۲۰	۱۳/۳۳۵۳۱	۷۵/۵۱	۱۶۰/۱۸	۱۰۳/۵۵۷۰
۱۶	زنجان	۱۰۲/۳۸۲۳	۷	۲۲	۱۰/۱۹۰۴۲	۷۹/۱۴	۱۵۵/۰۹	۱۰۱/۳۱۱۳
۱۷	ساری	۱۰۱/۸۹۶۹	۱۲	۹	۱۱/۵۶۶۵۶۴	۷۵/۴۲	۱۳۷/۷۷	۱۰۰/۰۲۴۱
۱۸	سمنان	۱۰۰/۱۹۱۲	۱۸	۱۹	۸/۴۸۲۴۰	۷۷/۲۸	۱۲۲/۲۳	۹۹/۱۹۵۲
۱۹	سندج	۹۹/۴۱۸۵	۲۳	۲۳	۹/۹۶۰۳۱	۷۶/۶۶	۱۳۷/۴۸	۹۸/۳۳۹۸
۲۰	شهرکرد	۱۰۲/۷۳۱۲	۶	۲۱	۱۰/۴۵۱۹۶	۷۷/۷۶	۱۵۷/۶۹	۱۰۱/۴۹۹۳
۲۱	شیراز	۱۰۱/۱۸۷۸	۱۹	۱۰	۸/۸۳۶۵۲	۷۰/۲۰	۱۳۲/۹۶	۱۰۰/۱۱۴۶
۲۲	قزوین	۱۰۱/۱۳۵۷	۱۵	۸	۹/۴۲۴۰۲	۷۶/۰۱	۱۳۵/۷۵	۱۰۰/۴۰۵۷
۲۳	قم	۹۹/۵۷۲۶	۲۱	۱۵	۸/۶۴۶۷۳	۷۷/۸۹	۱۳۵/۷۹	۹۹/۴۱۰۷
۲۴	کرمان	۱۰۰/۰۶۵۳	۱۹	۱۱	۸/۵۷۸۷۸	۷۸/۳۵	۱۲۳/۹۵	۹۹/۷۶۰۸
۲۵	کرمانشاه	۱۰۰/۲۳۵۸	۱۷	۱۴	۸/۹۱۳۷۶	۷۸/۱۶	۱۳۱/۱۵	۹۹/۳۰۲۴
۲۶	گرگان	۱۰۱/۹۴۸۶	۱۱	۹	۸/۸۵۵۳۱	۷۷/۴۵	۱۳۶/۰۴	۱۰۱/۲۹۶۴
۲۷	مشهد	۹۸/۳۵۴۱	۲۷	۱۱	۷/۴۴۰۸۵	۶۸/۹۹	۱۲۳/۸۶	۹۸/۱۶۳۱
۲۸	همدان	۱۰۰/۵۲۶۰	۱۶	۱۶	۹/۴۶۰۷۶	۷۶/۶۳	۱۳۳/۹۰	۹۹/۷۵۰۹
۲۹	یاسوج	۱۰۲/۷۴۹۹	۵	۲۰	۸/۷۹۳۴۴	۸۱/۳۵	۱۳۴/۴۷	۱۰۱/۸۱۴۵
۳۰	یزد	۹۸/۵۴۶۵	۲۶	۶	۸/۷۰۹۱۹	۷۰/۳۴	۱۳۷/۲۰	۹۸/۵۴۲۴
	جمع	۱۰۰/۶۴۲۳			۹/۳۱۴۸۷	۶۸/۱۹	۱۶۰/۱۸	۹۹/۸۴۸۴

* رتبه ۱ (بالاترین) و رتبه ۳۰ (پایین‌ترین) میزان سرمایه اجتماعی را نشان می‌دهد.

جدول ۴: مقایسه میانگین گونه‌ها با سطوح سرمایه اجتماعی

گونه‌ها یا سطوح سرمایه اجتماعی					
میانگین کل	جدید یا بین گروهی (بین غریبه‌ها)	قدیم یا درون گروهی (بین آشنایان)			سرمایه اجتماعی در بعد پیوندها و اعتماد اجتماعی
	میانگین سرمایه اجتماعی در بین هم محله‌ها، هم قومان، هم مذهبان، همشهریان و هموطنان (ایرانیان)	همکاران و همسایگان اجتماعی در بین میانگین سرمایه	خویشاوندان اجتماعی در بین میانگین سرمایه	اعضای خانواده اجتماعی در بین میانگین سرمایه	
۴/۳۰	۳/۱۸	۳/۵۸	۴/۰۱	۴/۵۵	همکاری و مشارکت در رفع مشکل
۲/۷۲	۱/۹۲	۲/۳۸	۳/۰۸	۳/۵۳	شرکت در فعالیتهای جمعی
۳/۵۰	۲/۶۰	۳/۰۸	۳/۶۳	۴/۶۰	اعتماد اجتماعی
۳/۵۶	۲/۷۰	۳/۱۳	۳/۸۳	۴/۵۸	احساس دوستی، تعلق و یکی بودن
	۲/۶	۳	۳/۶	۴/۳۰	میانگین کل

جدول ۵: خلاصه اطلاعات آمار توصیفی مربوط به پیامدهای سرمایه اجتماعی در ایران

متغیرها	درصد	اماره	متغیر	درصد	اماره
عام‌گرایی - نظری:			احساس موفقیت:		
- کم	۳۴		- کم	۲۴	
- متوسط	۴۸	نما:	- متوسط	۳۳	نما: زیاد
- زیاد	۱۸	متوسط	- زیاد	۴۳	
عام‌گرایی - عملی:			احساس سلامت:		
- کم	۴۸		- کم	۲۴	
- متوسط	۳۳		- متوسط	۳۳	نما: زیاد
- زیاد	۱۹	نما: کم	- زیاد	۴۳	
انسجام جمعی عام:			احساس رضایت:		
- کم	۳۵		- کم	۱۶	
- متوسط	۳۴		- متوسط	۲۴	نما: زیاد
- زیاد	۳۱	نما: کم	- زیاد	۶۰	
مشارکت جمعی (شرکت در انتخابات):			احساس شادی:		
- کم	۲۹		- کم	۲۶	
- متوسط	۱۳		- متوسط	۳۰	نما: زیاد
- زیاد	۵۸	نما: زیاد	- زیاد	۴۴	

نتیجه گیری

در اینجا سعی خواهد شد ضمن اشاره به اهمیت نتایج توصیفی راهبردهایی در جهت بهبود وضعیت سرمایه اجتماعی در ایران ارائه شود.

راهبردها

جامعه برای بهبود سرمایه اجتماعی باید نگاه تربیتی داشته باشد

دولت ها نقش مهمی در اعتماد سازی دارند

اعتماد چسب و سیمان اجتماع است

افزایش سرمایه اجتماعی باید با گفتمان سازی انجام شود

بستر سازی برای فعالیت نهاد های غیر رسمی

سیاست گذاری مناسب و بجا

و....

ممنون از حسن توجه شما

2020/10/15 18:44

2020/10/15 18:45

2020/10/15 18:46